

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Septimus. Quod Contemplatio, quae fit per inhaesionem, aut expectationem deducat ad falsum otium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

est, corrigitur. Secundò, quando amicabilem fruitio pro presenti finitur, & ad sequentem meliorem disponitur; & talis interruptio in hac vita caueri non potest. Tertio, quod magis in praxi frequens est, quando [a appetitus mouet aliò,] & tunc actu non cognoscit, quia non adest attentio: [vnde & b phantasmata in organo conseruata interdum non actu imaginamur.] & cum contemplan ab inordinatis affectibus nondum depuratus sit, non potest non per appetitum vitiatum frequenter alio moueri, & consequenter facillimè interruptionem vitalis contemplationis incurrere. quia si [illud c attentius operamur in quo delectamur,] & delectans appetitus aliò facilè trahat; quomodo non multoties ab actuali, simplici, & vitali contemplatione decidet? ac difficilè, imò quamdiu appetitus vitaliter aliò mouerit frustra, per conuersionem ad Deum (qui totum, & omnia) improporcionata eleuatione, ac speculatione potiùs, quàm contemplatione sese eleuabit: illa enim verè superficialis, & inutilis speculatio, non contemplatio dici potest, quando quis non per realem, sed superficialem ad Deum tendentiam vult actualiter cum vitali benè afficientia, & spiritali gustu Deum contemplari; licet de vitali ad Deum gustu nihil habeat, & consequenter intellectus non possit speciem proportionatam ad actualem operationem elicere, nec fruitionem per operationes sibi inuicem influentes continuare. Et ideo

si facta ad Deum conuersione phantasia, & ratio non satis ligentur, & mens ad euagationes dilabatur, per attributa diuinitatis scilicet, omnipotentia, bonitatis, iustitia, misericordia, & similia; at quidquid demum à distractionibus, tentationibus, & impertinentijs prohibere poterit, ad puram vitalem, & amorosam ad Deum conuersionem sese disponat: vt ita ad minus vitiliter tedium & internum otium declinet.

Cum autem ex inordinata inclinatione ad fundum, & primum principium dilectionis diuinae (ex originali iniustitia vitiatum) varia mala profluant, consequenter dicimus,

Quod contemplatio, qua fit per inhaesione, aut expectationem deducatur ad falsum otium.

ARTICVLVS SEPTIMVS.

Sicut illi, qui nuda conuersione ad Deum, in tanta diuersitate habendi, & operandi, vno eodemque modo omnia transcendere conantes deficiunt, & ad hic & nunc praesens, parum conformiter operantur; ita alij longè peius, per nudam expectationem à vera reali que contemplatione aberrant; dum (licet nulla singulari dilectione à Deo dignati) passiuè se habere volunt, & absque vlla operatione expectare, quid in illis loquatur Dominus. tum enim non tam est tempus, vt
in il-

a S. Thom. l. 1. cont. Gent. c. 55. b ibid. c. 2. q. 33. a. 3. 6. d hic a. 5.

in illis loquatur Dominus, quam ut ipsi actibus humilitatis, aspirationis, contemplationis attributorum diuinorum, aliorumve similibus sese paulatim disponant, & moderato progressu ad puras diuinæ essentiae visiones formandas exhibeant.

Obseruandum est ergo, quod [Deus non sic in omnibus operatur agentibus; ut & a ipsa non operentur; sed operatur in quolibet finaliter, effectiue, & formaliter; ut tamen & ipsa etiam agant.] nam [super modum b communem, quo Deus est in omnibus rebus per essentiam, potentiam, & presentiam, est vnus specialis, qui conuenit naturæ rationali, in qua Deus dicitur esse sicut cognitum in cognoscente, & amatum in amante; & quia cognoscendo, & amando creatura rationalis sua operatione attingit ad ipsum Deum; secundum ipsum specialem modum, Deus non solum dicitur esse in creatura rationali; sed etiam habitare in ea, sicut in templo suo.] qui ergo per nudam expectationem ad Dei contemplationem pertingere vult; is Deo non per cognitionem, & amorem, sed per falsum otium, & non cooperari coniungeretur, & secundum communem modum, quo Deus etiam in lapidibus est per essentiam, potentiam, & presentiam, ad instar lapidis durus, aridus, & vitali operatione destitutus, sibi soli remaneret. Et certe si ipsa [beatitudo c consistat in ultimo hominis actu, & necessariò ad illam requiratur opera-

tio,] quid non sentiendum erit de illa beatitudine, quæ in contemplatione diuina à nobis in hac vita acquiritur. Eapropter dubium nullum est, quin nuda expectatione diuinam operationem præstolantes, seipso viribus destitutos, & nullo obiecto detentos, omni naturali, inordinatæque volubilitati, & ad quoduis distractiuum (saltem representatiue suscipiendum) liberè, & soluta interioritate sese exponant. Licet enim non tantum vtile; sed & necessarium sit, post adhibitos conatus sese Deo, eiusque voluntati subijcere, ac patienti resignatione expectare, donec à Patre luminum auxilium aliquod adueniat: attamen longè vtilius est interea aliquid agere, scilicet ad Deum suspirare, seipsum contemnere, Deum reuereri, & similes actus producere, quam sola expectatione (quæ aliud non est, quam falsum otium) contemplationem peragere velle; quod quidem non minus nociuum, quam temerarium foret. nociuum quidem, eo quod diuersis conatibus aspirationis, recordationis, simplicis Diuinitatem reflexionis, & similibus seipsum non promoueret. Vnde sicut in mari circumnatans, si ideò litus nollet petere, eò quod incertæ nauis, aut nimium distantis præstolaretur aduentum, iure merito suffocaretur; ita profus eiusmodi interiorem suam domum vacantem, septem alijs spiritibus nequioribus exhibere posset: cum hoc loco nondum liceat ab operationibus cessare, & felici otio d mystico (in quo

passi-

a. l. p. q. 105. a. c. b. ibid. q. 43. c. l. 2. q. 3. a. 2. c. d. ut infra 2. p. decis. 6. a. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16.

passiue quis agitur) perfrui. temerarium verò, eo quod actus diuinitus infusus, qui ita inaniter expectantem adimplere deberent, sibi promitteret; non obstante, quod actus infusi à mera Dei gratia, & benignitate, sincero amore militantibus ad solamen, & confortationem, & hoc rarò quidem immitti soleant; non autem ad inflammandum otio, & pigra hæsitacione oscitantem. Hisce de causis prudentiores mystici, longa praxi studiosè aduertentes damna, & pericula a otij falsi, diligenter admonent, & inculcant, vt ea summo conatu quisquis euitare studeat.

Itaque ne mysticus, aut ad Deum, qui omnia est, conuersione: aut transcendentia eorum quæ sunt, & non sunt, per saltum vacua eleuatione, vel dissoluta expectatione; plures simili modo inutiliter & molestè transactos annos deploret; ordinata, & diligenti obseruatione contemplationis species *b* formare, & perficere discat. Contemplatio enim continuatur non per inhaesionem, sed per nouam formationem, seu operationem, siue aspirationis, siue recordationis Dei, secundùm eius attributa, videlicet æternitatis, maiestatis, bonitatis; vel secundùm esse diuinam, pro vt est primum Ens, & Bonum; siue etiam pia aliqua meditatione, quousque ad contemplandum quidpiam obtinuerit; si tamen inordinatæ passiones (quod apud eiusmodi desides familiare est) insurgerent, expedit potius mortis

horrorem, inferni squalorem, & quidquid tandem à vitijs deterrere potest, ob oculos ponere, quam inordinatis appetitibus liberum accessum præbere. tali enim tempore *c* magnus quidem est qui inuenerit sapientiam; sed non est super timentem Dominum. quo verò operationis medio falsum otium caueatur, & fruitio contemplationis continuetur, hic consequenter, & specialiter dicendum erit.

Contemplationem non per firmam inhaesionem, sed operatione noua per trinariam distinctionem formari, & continuari debere.

ARTICVLVS OCTAVVS.

VTrique iam dicto errori, scilicet conuersionis ad Diuinitatem per immaturam transcendentiam, aut nudam expectationem, tertius accedit; quando videlicet primam illam speciem, aut representationem, quam ex conuersione ad Deum, aut recordatione Diuinitatis consequuntur, tam firmo tenaciq̃e amplexu constringunt, eiq̃e inhaerent, ac si vel vinculis & clauis ferreis ei confixi essent, quoquo modo conantes illam speciem retinere: idq̃e tam diu, donec & speciei, & representationis memoriam deseruerint, ad-nescio quod non obscurum phantasma, vel inanem chymaram delapsi. vnde ad seipos reuertentes, nihil diu-

K ni gu-

a *Conf. 3 p. c. 14. Thom. à Iesu. de orat. dist. l. 1. c. 11. Barbans. de occult. semis. p. 2. c. 5.*
b *hic art. 3. c Eccles. 25.*